

Sygn. akt **III C 633/13**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 czerwca 2013 roku powód T. K. wniósł o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci wyciągu z ksiąg banku wystawionego przez pozwanego Bank (...) S.A. z siedzibą w W., opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w W. w dniu 14 marca 2013 roku (sygn. akt XVI Co 491/13) oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na pozew z dnia 12 lutego 2014 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych (k.103-108).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. K. jest poręczycielem weksla własnego in blanco, wystawionego przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na zabezpieczenie roszczeń Banku (...) S.A. z tytułu umowy kredytu o wielofunkcyjną linię kredytową na finansowanie działalności bieżącej. Weksel został wypełniony przez pozwanego na kwotę 1.089.424,12 złotych i opatrzony datą płatności na dzień 3 września 2012 roku.

Dowód: umowa z aneksami k. 139-153 weksel k. 154, deklaracja wekslowa k. 155-158);

Pismem z dnia 16 sierpnia 2012 roku pozwany wezwał powoda do wykupu weksla, wskazując jako termin płatności dzień 3 września 2012 roku.

Dowód: wezwanie do wykupu weksla k. 159, koperta k. 160

W dniu 22 października 2012 roku Bank wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) przeciwko B. P., E. P. i T. K. jako dłużnikom solidarnym z tytułu udzielonego poręczenia weksla in blanco wystawionego przez spółkę (...) sp. z o.o. Płatne i wymagalne zadłużenie według stanu na dzień 16 sierpnia 2012 roku wynosiło 1.089.424,12 złotych.

Dowód: bankowy tytułem egzekucyjny k. 161-162;

Postanowieniem z dnia 12 marca 2013 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. XVI Wydział Cywilny sygn. akt XVI Co 491/13 nadał powyższemu tytułowi klauzulę wykonalności co do obowiązku zapłaty kwoty 1.089.424,12 złotych, z ograniczeniem egzekucji do kwoty 1.500.000 złotych.

Dowód: postanowienie k. 77 akt sprawy XVI Co 491/13;

W dniu 5 kwietnia 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. M. O. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikom B. P., E. P. i T. K..

Dowód: akta sprawy KM 572/13

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, sprawy o sygn. akt XVI Co 491/13 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. XVI Wydział Cywilny, a także akt komorniczych prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. M. O. sygn. akt KM 572/13. Żadna ze stron nie kwestionowała wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionych dokumentów prywatnych, a Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości jako nieuzasadnione.

Podstawą powództwa jest art. 840 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Powód opierał swoje żądanie na twierdzeniu, iż Bank – pomimo braku na wekslu klauzuli „bez protestu”- nie przedstawił weksla do zapłaty wystawcy w terminie określonym w art. 38 prawa wekslowego oraz nie udokumentował, iż złożył protest wekslowy uprawniający go do poszukiwania zwrotnego.

Stosownie do treści art. 30 pr. weksl. zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (awal) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Zgodnie zaś z art. 32 pr. weksl. poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Przy czym jego zobowiązanie jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które poręcza było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny, z wyjątkiem wady formalnej.

W doktrynie wskazuje się, że poręczenie wekslowe jest przyjęciem odpowiedzialności przez poręczającego wobec każdego posiadacza weksla za zobowiązania wekslowe. Może ono zabezpieczać wykonanie zobowiązania niezależnie od źródła jego powstania. Awal zabezpiecza jednak tylko zobowiązanie wekslowe. Cechuje się on abstrakcyjnością i bezwarunkowością. Akcesoryjność poręczenia wekslowego wykazuje cechy odmienne w stosunku do innych zabezpieczeń, w tym również poręczenia cywilnego. Zobowiązanie awalisty powstaje bowiem niezależnie od istnienia zobowiązanie dłużnika głównego w sensie materialnym, wystarczy, że zobowiązanie to zostało prawidłowo wyrażone na dokumencie wekslowym w sensie formalnym. Z tego też względu akcesoryjność poręczenia wekslowego określana jest jako akcesoryjność formalna. Zobowiązanie poręczyciela wekslowego jest zobowiązaniem samodzielnym (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 360/08, LEX nr 584726).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zdaniem Sądu weksel będący przedmiotem niniejszego postępowania jest ważny w świetle wymogów formalnych prawa wekslowego (por. art. 101, 102 czy też art. 10 pr. weksl.).

Ponadto, zgodnie z art. 47 prawa wekslowego kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali. Takie samo prawo ma każdy dłużnik wekslowy, który weksel wykupił. Dochodzenie sądowe roszczeń przeciw jednemu dłużnikowi nie tamuje dochodzenia przeciw innym dłużnikom, nawet następującym po dłużniku, przeciw któremu w pierw skierowano dochodzenie sądowe.

Z art. 47 i 48 prawa wekslowego wynika podział na głównych dłużników wekslowych i na zwrotnie zobowiązanych. Głównymi dłużnikami wekslowymi są akceptant i wystawca weksla własnego oraz osoby, które za nich poręczyły. Dłużnicy ci nie mogą zwolnić się od odpowiedzialności za zapłatę weksla. Inne osoby podpisane na wekslu, tj. indosant, wystawca weksla trasowanego oraz osoby, które za nich poręczyły, są zwrotnie zobowiązane. Można od nich domagać się zapłaty sumy wekslowej dopiero wtedy, gdy wystawca weksla własnego lub akceptant nie wykupi weksla albo trasat go nie przyjmie (Komentarz do art. 47 ustawy Prawo wekslowe, Izabela Heropilitańska, LexOmega).

Powód był poręczycielem weksla wystawionego przez (...) sp. z o.o. Zgodnie zatem z treścią powyższego przepisu powód odpowiada solidarnie z wystawcą weksla za zobowiązanie wekslowe.

Niezasadne są zatem zarzuty podnoszone przez powoda dotyczące nieprawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty i braku możliwości poszukiwania zwrotnego. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 6 września 2005 roku (sygn. akt VI ACa 366/05) sposób doręczenia wezwania do wykupu weksla nie ma wpływu na skuteczność tego wezwania. Wezwanie do zapłaty z pominięciem dłużnika głównego nie ma natomiast znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy wobec treści art. 47 Prawa wekslowego i w świetle istoty odpowiedzialności solidarnej dłużników. Podobnie, w wyroku z dnia 26 lutego 2009 roku Sąd Apelacyjny w Poznaniu (sygn. akt I ACa

678/08) stwierdził, iż dłużnicy główni weksła własnego (wystawca i poręczyciele) odpowiadają wekslowo, mimo nieprzedstawienie im weksła do zapłaty (art. 53 i art. 32 zd. 1 w zw. z art. 103 prawa wekslowego).

Zgodnie z art.104 i 53 prawa wekslowego, wystawca weksła własnego, odpowiada w charakterze dłużnika głównego, wobec czego odpowiedzialność jego jest niezależna od tego czy dokonano protestu. Skoro poręczyciel wekslowy odpowiada za wystawcę tak jak wystawca (art.32 prawa wekslowego), to również odpowiedzialność tego poręczyciela nie jest uzależniona od dokonania protestu (porównaj orzeczenie SN z dnia 07.09.1964 roku II CR 147/64). Jeżeli zatem odpowiedzialność osoby, za którą udzielono poręczenia nie zależy od dokonania aktów zachowawczych tj. złożenia protestu, notyfikacji – tak jak w przypadku wystawcy weksła własnego – to odpowiedzialność poręczyciela jest niezależna także od dokonania protestu. W przypadku zatem poręczenia za wystawcę weksła własnego, wierzyciel zwolniony jest od dokonania protestu, nie tracąc prawa poszukiwania zapłaty od dłużnika głównego (wystawcy weksła) i jego poręczyciela.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 840 § 1 punkt 1 k.p.c. orzekł jak w pkt.1 wyroku, oddalając powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 kpc i § 6 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, w związku z przegraniem przez powoda całości sprawy. Na zasądzone koszty składają się wynagrodzenie pełnomocnika według norm przypisanych w kwocie 7.200 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

W związku ze zwolnieniem powoda z kosztów sądowych – opłaty od pozwu ponad kwotę 5.000 złotych (vide k. 83), Sąd nieuwiszczony koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł jak w wyroku.---

SSO Mariusz Solka

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)(...)

SSO Mariusz Solka